

„Mówię oraz słucham” – zestaw ćwiczeń logopedycznych dla uczniów klas drugich i trzecich

Warto ćwiczyć z dzieckiem – należy przy tym pamiętać, aby ćwiczenia te nie były dla niego męczące i nadmiernie obciążające. Ćwiczymy wtedy, kiedy dziecko jest wypoczęte, a wspólna praca trwa maksymalnie 30 minut (można podzielić na etapy).

Życzę powodzenia i radości ze wspólnej zabawy 😊

ĆWICZENIA ODDECHOWE

1. dmuchanie na wiatraczki, dmuchawki unoszące piłeczkę, piórka i paski papieru,
2. dmuchanie w różnego rodzaju gwizdki oraz gwizdki z ustnikiem,
3. zdmuchiwanie lekkich przedmiotów ze stołu,
4. dmuchanie na przedmiot zawieszony na lince,
5. dmuchanie na piłeczkę pingpongową, słomki, kredki leżące na gładkiej powierzchni,
6. wdmuchiwanie piłeczek do bramki,
7. rozdmuchiwanie, kaszy, ryżu, grochu przez słomkę,
8. wdech – ramiona do góry, zatrzymanie; długi wydech i powolne opuszczanie ramion,
9. przetaczanie powietrza z jednego policzka do drugiego,
10. dmuchanie przez słomki o różnej grubości,
11. przysysanie do słomki kawałków styropianu,
12. dmuchanie na zabawki pływające w wodzie,
13. przysysanie do warg bibułki,
14. wdech i wydech nosem z kontrolowaniem dłonią ruchu przepony (najpierw dłoń dziecka powinna spoczywać na przeponie osoby starszej),
15. próby nadmuchiwania torebek papierowych, gumowych zabawek i baloników z ustnikami,
16. dmuchanie na płomień świecy i gaszenie jej z różnych odległości

ĆWICZENIA ODDECHOWO-FONACYJNE

1. Wymawianie na jednym wydechu samogłosek:

Aaaaaa,

ooooo,

uuuuu

eeeeee

iiiiii

yyyyyy

2. Łączenie po 2 samogłoski:

Aoaoaoaoao, eoeeoeoeoeo, iuiuiuiuiu, uauauauaua

3. Śpiewanie samogłoski „e” - robimy to na jednym wydechu:

- głosem ciągłym eeeeeeeee

- głosem przerywanym e e e e e e e

- naśladowanie szumu wiatru:

- jesiennego chłodnego – przedłużona artykulacja głoski sssssssss

- zimowego lodowatego – przedłużona artykulacja głoski wwwwwww

- wiosennego ciepłego – przedłużona artykulacja głoski fffffff

- letniego gorącego – przedłużona artykulacja głoski hhhhh

Ćwiczenie wykonujemy na jednym wydechu (wdech nosem).

ĆWICZENIA ARTYKULACYJNE

1. Ćwiczenia języka:

- wysuwanie i chowanie języka,
- przesuwanie języka od kącika do kącika warg,
- oblizywanie warg,
- unoszenie języka w kierunku nosa,
- wypychanie językiem policzków,
- „liczenie” czubkiem języka górnych lub dolnych zębów,
- kłaskanie językiem,
- unoszenie czubka języka do dziąseł,
- spłaszczanie i zwężanie języka,

2. Ćwiczenia usprawniające wargi:

- zakładanie wargi dolnej na górną i górnej na dolną,
- cmokanie,
- „parskanie wargami”,

- nadymanie policzków i powolne wypuszczanie powietrza ustami,
- wyraźne wymawianie samogłosek: A-I, O-E, U-Y,
- masaż warg zębami (lekkie nagryzanie naprzemiennie – dolnej i górnej wargi).

3. Ćwiczenia żuchwy:

- zamykanie i otwieranie zębów przy rozchylonych wargach,
- wysuwanie żuchwy i jej cofanie.

4. Ćwiczenia podniebienia miękkiego:

- ziewanie lub chrapanie
- wymawianie sylab: ak, ok, ek, uk ,ka, ko, ke, aka, oko, uku itp.,
- kasłanie z językiem wysuniętym z ust.

ĆWICZENIA PERCEPCJI SŁUCHOWEJ

1. Podział zdań na słowa i słów na sylaby (wyrazy dwusylabowe, wyrazy trzysylabowe, wyrazy wielosylabowe).

2. Łączenie sylab w słowa:

- *Jaki to będzie wyraz, kiedy powiem pił-ka? A kiedy powiem sa-mo-lot?* Najpierw wyrazy składające się z 3 sylab, potem coraz trudniejsze.

3. Wyodrębnianie pierwszej głoski:

- *Co słyszysz na początku słowa Ania/Ul/Ewa itp.* Najpierw dziecko powinno opanować wyróżnianie samogłosek, a potem spółgłosek na początku słowa (biurko, samochód itp.)

4. Różnicowanie słów podobnie brzmiących np. półka-bułka, kosa-koza, koty-płoty.

5. Zabawa w dobieranie słów na określoną głoskę, tworzenie ciągów słów - („Teraz będziemy mówić słowa na głoskę a” itp.).

6. Łączenie głosek w słowa, dzielenie słów na głoski:

- *Jaki to słowa, kiedy mówię m-a-m-a?*
- *Jakie głoski słyszysz w słowie domek?*

7. Segregowanie wyrazów wg ilości sylab, głosek:

- rodzic przygotowuje karteczki z różnymi wyrazami (nazwy zwierząt, owoców itp., jeden wyraz na jednej karteczce).

Zadaniem dziecka jest przeczytać głośno każdy wyraz, podzielić go na sylaby lub głoski, a następnie przyporządkować do określonej grupy, np. grupy zielonej („Na zielonej kartce połóż te wyrazy, które mają trzy sylaby, a na żółtej te, które mają cztery sylaby”)

8. Szukanie ukrytych słów w innych słowach np. ser-ce, gra-bie (rodzic wypowiada te słowa, a zadaniem dziecka jest „znalezienie” innego w prezentowanym).

9. Wspólne układanie i nauka rymowanek:

- uzupełnianie słów w znanych rymowankach, np. lata osa koło, śnieżek prószy marzną

Można również wesoło układać rymowanki o członkach rodziny, a następnie uczyć się ich wraz z dzieckiem na pamięć.

10. Ćwiczenie pamięci słuchowej:

- rodzic prezentuje dziecku ciąg cyfr, słów (np. owoców), zadaniem dziecka jest zapamiętać te elementy i odtworzyć w kolejności podanej przez rodzica (na początek trzy, cztery elementy, stopniowo coraz więcej).

11. Wspólna nauka piosenek, wierszyków, tekstów:

- można przygotować krótki teatrzyk, występ dla pozostałych członków rodzin, wypowiedzenie z pamięci wierszyka, układanie rymowanek, wyszukiwanie w otoczeniu wyrazów zaczynających się na literkę „p” – nauka może być świetną zabawą!

15. Wspólne czytanie (ulubionych książek, czasopism, komiksów) np. z podziałem na role, czytanie w parze, czytanie i zadawanie pytań do przeczytanego tekstu.

Opracowanie:

Maria Chałabis

Logopeda szkolny